

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 381/2001

av den 26 februari 2001

om inrättande av en mekanism för akuta ingripanden

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA
FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 308 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Gemenskapen genomför i flera områden i världen program för utvecklingsbistånd, makroekonomiskt bistånd, ekonomiskt, regionalt och tekniskt samarbete, återuppbyggnad, hjälp till flyktingar och fördrivna personer samt åtgärder för att befästa demokratin, rättsstaten och respekten för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.
- (2) Målen för bistånds- och utvecklingssamarbetsprogrammen och villkoren för att de på ett bra sätt skall kunna genomföras kan bl.a. hotas eller direkt påverkas av uppträdande kris- eller konfliktsituationer, av hotande eller faktiskt störande av lag och ordning, av säkerheten och av den personliga tryggheten.
- (3) Europeiska rådet i Helsingfors den 10 och 11 december 1999 konstaterade i den rapport som det antog om Europeiska unionens icke-militära krishantering bl.a. att "ett system för snabb finansiering, t.ex. en kommissionsfond för snabba insatser, bör inrättas så att ekonomiska medel kan tillhandahållas snabbare för att stödja EU:s verksamhet, bidra till verksamhet som leds av andra internationella organisationer eller finansiera icke-statliga organisationers verksamhet".
- (4) Mot bakgrund av detta bör det som stöd till befintlig gemenskapspolitik och befintliga gemenskapsprogram införas en mekanism som gör det möjligt för gemenskapen att handla snabbt för att hjälpa till att återställa eller bevara de normala villkoren för politikens genomförande så att effektiviteten bibehålls.

- (5) Denna mekanism skall framför allt göra det möjligt att genom påskyndade beslutsförfaranden snabbt mobilisera särskilda ekonomiska resurser.
- (6) Rådet och kommissionen ansvarar för enhetligheten i Europeiska unionens åtgärder avseende tredje land som bedrivs inom ramen för unionens utrikes- och säkerhetspolitik, dess politik på det ekonomiska och det sociala området samt dess utvecklingspolitik. I ovan nämnda rapport betonade Europeiska rådet sålunda att "för att kunna reagera snabbare och effektivare på uppkommande krissituationer måste unionen förbättra såväl reaktionsförmågan och effektiviteten hos sina resurser och insatser som samverkan mellan dem".
- (7) Åtgärder enligt rådets förordning (EG) nr 1257/96 av den 20 juni 1996 om humanitärt bistånd ⁽³⁾, ECHO-förordningen, bör inte finansieras genom denna förordning.
- (8) Det krävs största möjliga öppenhet vid allt som gäller genomförandet av gemenskapens finansiella bistånd samt erforderlig kontroll av hur anslagen används.
- (9) Skyddet av gemenskapens finansiella intressen och kampen mot bedrägerier och oegentligheter beaktas i denna förordning.
- (10) I fördraget anges inte några andra befogenheter för att anta denna förordning än de som finns i artikel 308.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det skall inrättas en mekanism, nedan kallad mekanism för snabba insatser som skall göra det möjligt för gemenskapen att snabbt, effektivt och smidigt reagera på nödsituationer, krissituationer eller hotande kriser, på de villkor som fastställs i denna förordning.

⁽¹⁾ EGT C 311 E, 31.10.2000, s. 213.

⁽²⁾ Yttrande av den 17 januari 2001 (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽³⁾ EGT L 163, 2.7.1996, s. 1.

Artikel 2

1. Mekanismen för akuta ingripanden har som grund samtliga gällande gemenskapsinstrument och program som förtecknas i bilagan till denna förordning.

2. Åtgärder som vid normala förhållanden omfattas av samtliga förordningar och program som förtecknas i bilagan får vidtas inom ramen för denna förordning om

a) åtgärden är avsedd att vara omedelbar och kan med hänsyn till nödvändigheten av att handla inte påbörjas inom rimlig tid med gällande rättsliga instrument och program som stöd, med hänsyn till nödvändigheten att handla snabbt,

b) åtgärden är tidsbegränsad enligt bestämmelserna i artikel 8.

3. Trots vad som sägs i punkt 2 kan de åtgärder som omfattas av ECHO-förordningen och som är berättigade till finansiering inom den ramen inte finansieras enligt den här förordningen.

Under särskilda omständigheter, i samband med säkerhet och krishantering, får kommissionen dock besluta att ett ingripande med hjälp av mekanismen för snabba insatser är lämpligare, vid behov kombinerat med ECHO-åtgärden. I sådana fall skall en nära samordning inrättas, så att bästa möjliga globala samstämmighet uppnås.

4. Rådet kan med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen ändra bilagan.

Artikel 3

1. Mekanismen för snabba insatser får utlösas när en faktisk eller begynnande krissituation uppstår i de berörda mottagarländerna när där råder en situation som hotar lag och ordning, säkerhet och personlig trygghet eller som riskerar att trappas upp till väpnad konflikt eller att destabilisera landet, om en sådan situation kan inverka menligt på fördelarna hos gemenskapens politik och biståndsprogram och program för utvecklingssamarbete i fråga om effektivitet och/eller förutsättningarna för att de skall kunna genomföras korrekt.

2. Inom ramen för mekanismen för snabba insatser får civila insatser inom samtliga åtgärdsområden enligt de instrument som förtecknas i bilagan genomföras, vilka insatser syftar till att vid en faktisk eller begynnande krissituation bevara eller återställa de stabila förhållanden som behövs för att stöd-, bistånds- och utvecklingssamarbetspolitiken och programmen skall kunna genomföras framgångsrikt.

Artikel 4

1. De insatser som utförs inom ramen för mekanismen för snabba insatser skall beslutas av kommissionen i enlighet med bestämmelserna i denna förordning.

Insatserna skall genomföras av kommissionen enligt gällande budgetförfaranden och andra förfaranden, inklusive dem som avses i artiklarna 116 och 118 i budgetförordningen av den 21 december 1977 för Europeiska gemenskapernas allmänna budget⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EGT L 356, 31.12.1977, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG, EKSG, Euratom) nr 2673/1999 (EGT L 326, 18.12.1999, s. 1).

2. Om kommissionen avser att agera inom ramen för denna förordning skall den innan den fattar ett beslut omgående underrätta rådet. När kommissionen därefter genomför sina åtgärder skall den, för att säkerställa enhetligheten i Europeiska unionens åtgärder avseende tredje land, ta vederbörlig hänsyn till rådets riktlinjer.

Artikel 5

1. Gemenskapens finansiering enligt denna förordning skall ske i form av bidrag utan återbetalningsskyldighet.

2. De ingripanden som omfattas av denna förordning skall undantas från skatter, tullar och andra avgifter.

Artikel 6

1. De partner som kan komma i fråga för de mål som anges i denna förordning kan vara medlemsstaternas eller mottagarländernas myndigheter och deras underordnade organ, regionala och internationella organisationer och deras underlydande organ, icke-statliga organisationer samt offentliga och privata aktörer med erforderliga specialkunskaper och erfarenheter.

2. Kommissionen kan ingå finansieringsavtal eller ramavtal med behöriga regeringsorgan, internationella organisationer, icke-statliga organisationer samt privata eller offentliga aktörer på grundval av deras förmåga att göra snabba insatser i samband med krishantering. I situationer då det krävs unik personlig sakkunskap eller då operationens trovärdighet och parternas förtroende är knutna till en viss person eller organisation, får kommissionen ingå avtal med enskilda organisationer eller aktörer om något ramavtal inte har ingåtts dessförinnan.

3. Efter det att kommissionen har fattat ett finansieringsbeslut i enlighet med artikel 4, och så snart det av praktiska skäl är möjligt, skall ett finansprotokoll ingås med de icke-statliga organisationer och de privata eller offentliga aktörer som har valts ut för ingripandet, på grundval av respektive ramavtal.

4. Icke-statliga organisationer som kan komma i fråga för finansieringsavtal för genomförande av ingripanden enligt denna förordning skall uppfylla följande kriterier:

- De skall vara oberoende ideella organisationer.
- De skall ha sitt huvudkontor i en av gemenskapens medlemsstater eller i det tredje land som tar emot stödet från gemenskapen.

Endast i undantagsfall kan huvudkontoret vara beläget i ett annat tredje land.

5. För att avgöra om en privat aktör eller en icke-statlig organisation är berättigad till gemenskapsfinansiering skall bland annat följande faktorer beaktas:

- Resurser avseende administrativ och ekonomisk förvaltning.
- Tekniska och logistiska resurser i förhållande till hur brådskande de planerade åtgärderna är.
- Erfarenheter på området i fråga.
- Beredskap att vid behov delta i ett särskilt samordnings-system som inrättas i samband med ingripandet.
- Tidigare meriter samt garantier för förmågan att opartiskt utföra de uppgifter aktören eller organisationen tilldelas.

Artikel 7

1. Alla finansieringskontrakt eller avtal som ingås enligt denna förordning skall innehålla bestämmelser som ger kommissionen och revisionsrätten befogenhet att enligt gällande förfaranden utföra kontroller på plats.
2. Kommissionen får utföra kontroller och undersökningar på plats i enlighet med rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter ⁽¹⁾. De åtgärder som kommissionen vidtar skall tillgodose ett lämpligt skydd av gemenskapens finansiella intressen i enlighet med rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen ⁽²⁾.

Artikel 8

1. Budgetmyndigheten skall varje år fastställa ett övergripande tak, inom budgetplanen, för finansieringen av ingripanden enligt denna förordning.
2. Genomförandetiden för åtgärder enligt denna förordning skall vara begränsad och får inte överstiga sex månader.
3. I undantagsfall får kommissionen, med hänsyn till krisens särart eller intensitet, fatta beslut om kompletterande åtgärder. Sådana kompletterande åtgärder skall uppfylla samma villkor som den ursprungliga åtgärden.

Artikel 9

1. När kommissionen har fattat ett beslut skall den omgående informera rådet om de åtgärder och projekt som godkänts och bl.a. ange beloppen, åtgärdernas art och de berörda parterna. Dessutom skall kommissionen hålla rådet underrättat om genomförandet av åtgärderna och i förekommande fall om uppföljningen av dessa.
2. Kommissionen skall efter den sexmånadersperiod som anges i artikel 8.2, och senast vid åtgärdernas avslutning, utvärdera de åtgärder som genomförts enligt denna förordning för

att avgöra om målen har uppnåtts samt om nödvändigt riktlinjer för att förbättra effektiviteten i framtida ingripanden. Vid behov skall denna utvärdering även omfatta uppföljningen av åtgärder som vidtas inom ramen för de befintliga förordningarna och programmen. Kommissionen skall omgående underrätta rådet om resultaten av utvärderingen.

Artikel 10

1. Kommissionen skall säkerställa att snabba insatser samordnas effektivt, inklusive genom samordning på plats, med medlemsstaternas insatser, detta för att öka insatsernas enhetlighet, komplementaritet och effektivitet. I detta syfte skall kommissionen och medlemsstaterna utbyta all nödvändig information om de insatser de genomför eller planerar.
2. Kommissionen skall främja samordning och samarbete med internationella och regionala organisationer. Den skall se till att de insatser som görs inom ramen för mekanismen för snabba insatser är samordnade och står i överensstämmelse med de insatser som görs av internationella och regionala organisationer och organ.
3. De åtgärder som behövs för att synliggöra gemenskapens bidrag skall vidtas.

Artikel 11

Före den 31 december 2005 skall rådet göra en översyn av denna förordning. I detta syfte skall kommissionen senast sex månader dessförinnan förelägga rådet en övergripande utvärderingsrapport av förordningens tillämpning, tillsammans med förslag om dess framtid, och vid behov med de förslag till ändringar som skall göras i förordningen.

Artikel 12

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Den skall tillämpas till och med den 31 december 2006.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 26 februari 2001.

På rådets vägnar

A. LINDH

Ordförande

⁽¹⁾ EGT L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁽²⁾ EGT L 312, 23.12.1995, s. 1.

BILAGA

"Geografiska" förordningar och beslut

- Rådets förordning (EEG) nr 3906/89 av den 18 december 1989 om ekonomiskt stöd till Ungern och Polen ⁽¹⁾.
- Rådets förordning (EEG) nr 443/92 av den 25 februari 1992 om finansiellt och tekniskt bistånd till och ekonomiskt samarbete med utvecklingsländerna i Asien och Latinamerika ⁽²⁾.
- Rådets förordning (EG) nr 1734/94 av den 11 juli 1994 om ekonomiskt och tekniskt samarbete med de ockuperade områdena ⁽³⁾.
- Rådets förordning (EG) nr 1488/96 av den 23 juli 1996 om finansiella och tekniska stödåtgärder (Meda) för reformering av ekonomiska och sociala strukturer inom ramen för partnerskapet mellan Europa och Medelhavsområdet ⁽⁴⁾.
- Rådets förordning (EG, Euratom) nr 99/2000 av den 29 december 1999 om bistånd till partnerstaterna i Östeuropa och Centralasien ⁽⁵⁾.
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1726/2000 av den 29 juni 2000 om utvecklingssamarbete med Sydafrika ⁽⁶⁾.
- Rådets förordning (EG) nr 2666/2000 av den 5 december 2000 om bistånd till Albanien, Bosnien och Hercegovina, Kroatien, Förbundsrepubliken Jugoslavien och f.d. jugoslaviska republiken Makedonien samt om upphävande av förordning (EG) nr 1628/96 och om ändring av förordningarna (EEG) nr 3906/89 och (EEG) nr 1360/90 och besluten 97/256/EG och 1999/311/EG ⁽⁷⁾.
- AVS-partnerskapsavtalet undertecknat i Cotonou den 23 juni 2000 (i avvaktan på ratificering).
- Fjärde AVS-EG-konventionen: texten till avtalet, finansprotokollet, protokollen nr 1–9, förklaringarna ⁽⁸⁾.

Förordningar och beslut som avser vissa sektorer (livsmedelsbistånd, återuppbyggnad, icke-statliga organisationer, etc.)

- Rådets förordning (EG) nr 1292/96 av den 27 juni 1996 om principerna för och förvaltning av livsmedelsbistånd samt om särskilda stödåtgärder för livsmedelsförsörjningen ⁽⁹⁾.
- Rådets förordning (EG) nr 2258/96 av den 22 november 1996 om återanpassnings- och återuppbyggnadsprojekt till förmån för utvecklingsländer ⁽¹⁰⁾.
- Rådets förordning (EG) nr 443/97 av den 3 mars 1997 om åtgärder inom området för hjälp till grupper som tvingats lämna sin hembygd i utvecklingsländerna i Asien och Latinamerika ⁽¹¹⁾.
- Rådets förordning (EG) nr 1658/98 av den 17 juli 1998 om samfinansiering med europeiska icke-statliga organisationer (NGO) på utvecklingsområde av åtgärder på områden av intresse för utvecklingsländerna ⁽¹²⁾.
- Rådets förordning (EG) nr 1659/98 av den 17 juli 1998 om decentraliserat samarbete ⁽¹³⁾.
- Rådets beslut 1999/25/Euratom av den 14 december 1998 om att antaga ett flerårigt program (1998–2002) för åtgärder inom kärnenergisektorn när det gäller säker transport av radioaktivt material samt säkerhetskontroll och industriellt samarbete för att främja vissa aspekter av säkerheten i kärnenergianläggningar i de länder som för närvarande deltar i Tacis-programmet ⁽¹⁴⁾.
- Rådets förordning (EG) nr 975/1999 av den 29 april 1999 om att fastställa krav för genomförande av åtgärder för utvecklingssamarbete som bidrar till det allmänna målet att utveckla och befästa demokratin och rättsstaten samt till målet att respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁾ EGT L 375, 23.12.1989, s. 11. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 2666/2000 (EGT L 306, 7.12.2000, s. 1).

⁽²⁾ EGT L 52, 27.2.1992, s. 1.

⁽³⁾ EGT L 182, 16.7.1994, s. 4. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 2840/98 (EGT L 354, 30.12.1998, s. 14).

⁽⁴⁾ EGT L 189, 30.7.1996, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 2698/2000 (EGT L 311, 12.12.2000, s. 1).

⁽⁵⁾ EGT L 12, 18.1.2000, s. 1.

⁽⁶⁾ EGT L 198, 4.8.2000, s. 1.

⁽⁷⁾ EGT L 306, 7.12.2000, s. 1.

⁽⁸⁾ EGT L 229, 17.8.1991, s. 3. Konventionen senast ändrad genom det avtal som undertecknades i Mauritius den 4 november 1995 (EGT L 156, 29.5.1998, s. 3).

⁽⁹⁾ EGT L 166, 5.7.1996, s. 1.

⁽¹⁰⁾ EGT L 306, 28.11.1996, s. 1.

⁽¹¹⁾ EGT L 68, 8.3.1997, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1880/2000 (EGT L 227, 7.9.2000, s. 1).

⁽¹²⁾ EGT L 213, 30.7.1998, s. 1.

⁽¹³⁾ EGT L 213, 30.7.1998, s. 6.

⁽¹⁴⁾ EGT L 7, 13.1.1999, s. 31.

⁽¹⁵⁾ EGT L 120, 8.5.1999, s. 1.

- Rådets förordning (EG) nr 976/1999 av den 29 april 1999 om att fastställa krav för genomförande av gemenskapsåtgärder som inte avser utvecklingssamarbete och som inom ramen för gemenskapens utvecklingspolitik bidrar till det allmänna målet att utveckla och befästa demokratin och rättsstaten samt till målet att respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna i tredje land ⁽¹⁾.
- Rådets förordning (EG) nr 1080/2000 av den 22 maj 2000 om stödet till Förenta nationernas interimistiska uppdrag i Kosovo (UNMIK) och den höge representantens kansli i Bosnien och Hercegovina (OHR) ⁽²⁾.
- Rådets beslut 2000/474/EG av den 17 juli 2000 om gemenskapens bidrag till den internationella fonden för röjning av Donaus farled ⁽³⁾.
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2493/2000 av den 7 november 2000 om åtgärder för att främja en fullständig integrering av miljöaspekterna i utvecklingsländernas utvecklingsprocess ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ EGT L 120, 8.5.1999, s. 8.

⁽²⁾ EGT L 122, 24.5.2000, s. 27.

⁽³⁾ EGT L 187, 26.7.2000, s. 45.

⁽⁴⁾ EGT L 288, 15.11.2000, s. 1.